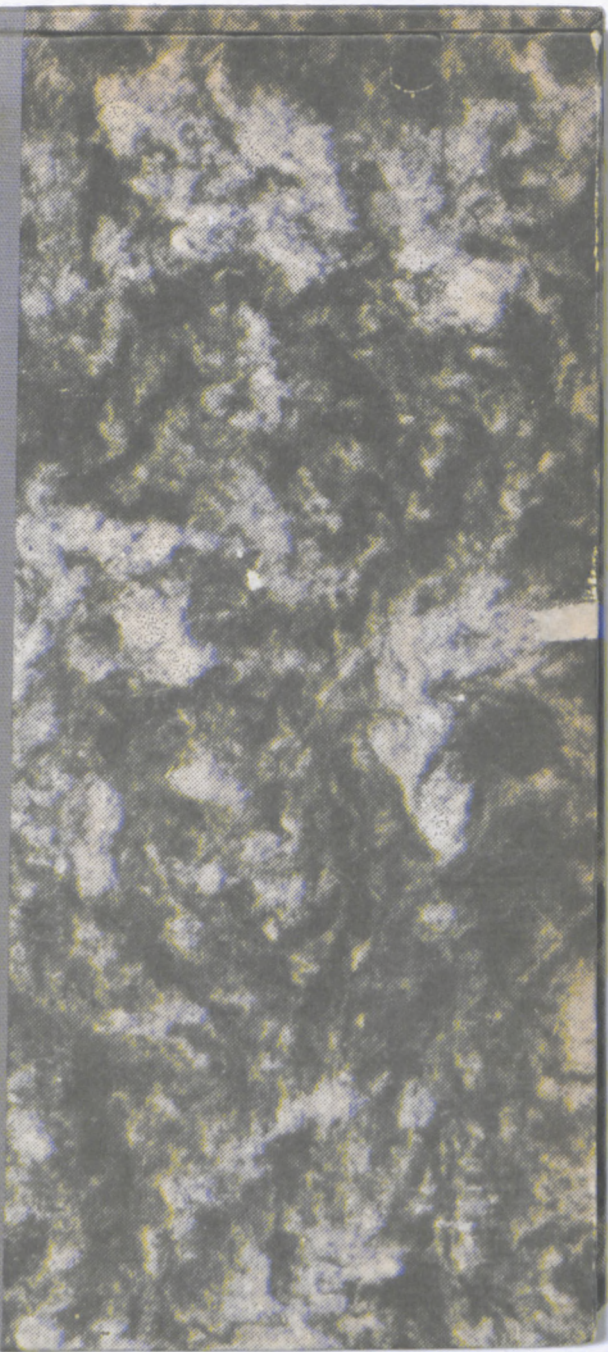

AD 1102

2611 57735

AZ
AMERIKAI
PODOTZ'
ÉS
KAZIMIR'

KERESZTYÉN VALLÁSRA - VALÓ
MEG-TÉRÉSE.

NÉMETBŐL MAGYARRA FORDÍTATOTT

KAZINCZI

KAZINCZY FERENCZ

ÁLTAL.

Nem kölcsönözhető!

BORSOD
ABONYI
MISKOLCI
MUZEUM

KASSÁN,
LANDERER MIHÁLY'
BETÜIVEL 1776.

Wv Ha 1462 9
REV 1972

Horat. Carm. L. IV.

ODE III

Quem tu Melpomene femel
Nascentem placido lumine videris :
Illum non labor Isthmius ,
Clarabit pugilem , non equus impiger
Curru ducet Achaico
Victorem : neque res bellica Deliis
Ornatum foliis ducem ,
Quod Regum tumidas contuderit minas,
Ostendet Capitolio :
Sed , quæ Tibur aquæ fertile perfluunt,
Et spissæ nemorum comæ ,
Fingent Aeolio carmine nobilem.

1960 JUN 13

37735

1964 APR 1 5

8.03 (439.134)

0944776

Tekéntetes Nemes és Nemzetes
NAGY UGRÓCZI
BOSSÁNYI
BOSSÁNYI SUSANNA
ASZSZONYNAK.

Néhai

Tekéntetes Nemzetes és Vitéz
KAZINCZI
KAZINCZY JÓSEF
UR,

EL - MARADOTT
KEGYES ÓZVEGYÉNEK.

Nékem

Érdemem felett - való Drága Nagy Jó
Aszszonyom Anyámnak

ezen fordítáforat

alázatos fiúi tífztelettel

ajánlom , áldozom , szentelem.

BOSSAUNYI BUSAUNYI
ASSASSONIAN

MAZIV JOSEPH

DOCS
KOLBI
MUSEUM

KEYES GEVEGRIEK
ALISONYON ARYMANAK

ALISTON FOR ILLICIT

A J Á N L Ó L E V É L.

Érdemem felett-való
Drága Nagy Jó Afz-
fzonyom Anyám!

Fiúi köteletségem ,
azt hozza magával,
hogy második szűlöttemet,
nem másnak , hanem Afz-
fzonyom Anyámnak áldoz-
zam-fel. Első szűlöttemet ,
a' tavaly általam ki-adatatott
Hazánk állapotjának le-ábrá-

zolását, Tekéntetes Nemze-
tes és Vitézlő BOSSÁNYI
FERENCZ Urnak, nékem
érdemem felett-való Drága
Nagy Uram Atyámnak fzen-
teltem. Afzfzonyom Anyám
már az, a' kit Néhai örök
emlékezetre méltó KAZIN-
CZY JÓSEF Uram Atyám
tólunk meg-firathatatlan ha-
lála után illet, valamint más
fiúi

fiúi tiszteletetésben, úgy ezen
fordításonak ajánlásában-is,
az elsőség.

Ez ugyan elég csekély
tiszteletemnek megmutatása:
mivel egy gyermeknek az ő
szülőjéhez - való tiszteleti,
nem áll az Afzfzonym
Anyamnak érdemes neve'
ezen munkácskám' második

levelére - való le - nyomtatta-
tásban ; az nem annyira az
Afszonym Anyám tisztele-
tire, mint ezen munkácskám-
nak nagyobbra - való becsülte-
tésére szolgálván. De tudom
azt , hogy sem Afszonym
Anyám , sem pedig ezen for-
ditásom' okos olvasói, nem
azt , hanem az én igaz tisz-
teletemet fogják ebben te-
kén-

kénteni. Azért kérem alázato-
tofan Afzfzonym Anyámat,
méltóztassék meg-engedni,
hogy tífzteletemre érdemes
neve nyomtattáfa által,
ezen fordításom, olvasói
előtt nagyobb kedvességet
találjon.

Ezzel magamat tapasz-
taltt kegyes Anyai Grátziá-
A 5 jában

jában ajánlom, 's alázatos
fiúi tisztelettel vagyok és
maradok.

Érdemem felett-való Drágai
Azfzonyom Anyámiak

S. Patakon 16. Febr.
1776.

Alázatos Szolgája

Engedelmes Fia

Kazinczy Ferencz.

ELŐL-JÁRÓ BESZÉD.

Kegyves Olvasó!

*M*ásodik munkácskám ez,
mellyet most terjesztek
szemed eleibe. Ambár
ezt nem épen olly szándékkal for-
ditottam, hogy mindenekkel kö-
zöljem; hanem csak hogy azok-
nak,

nak, a' kik az illyetén ujságokban gyönyörködnek, valami kedvet szereznek. De látván, hogy reménységem felett vagynak olyanok, a' kik ezen Munkácskának Magyarra - való fordításán különösen örülnek, 's reménylven, hogy többek - is lesznek ezekhez hasonlók, meg-nem tartoztathattam magamat, hogy ezt többekkel - is ne közöljem.

Ez a' könyvecske Bécsben született, még pedig egy Magyar Cavallier szüleménye, ki nevét, nem tudom mi okból, munkájának
olva-

olvasói elől el - akarta titkolni.
De ha nevét munkácskájának
levelei ki nem jelentették - is ;
azt mindazonáltal a' mint avagy
csak ebből - is meg - tetszik, nyilván
valóvá tették, hogy nem a' neven,
's hiren - való kapdosás, hanem a'
kőz jóra, és kivált az Isten di-
csófságére czélozó buzgóság volt
itt egyedül a' vég.

En - is már, ugyan ezen vég-
ből tett fordításomat, (addig - is
mig SZERELMES REME-
TÉmmel kedveskedhetem,) szi-
veségedbe ajánlom, K. O. Kér-
lek

lek azért kegyességed szerént ve-
lem bänni, és ez által többekre-is
engem fel-serkenteni méltoztásál.
Légy jó egészségben.

Irtam Sáros-Patakon

Böjt Első Havának

16. napján 1776.

KAZINCZY FERENCZ,
a S. Pataki Ref. Collegban Theol.
Philos. Just. Historiát, Mathefist,
és Physicat tanuló Nemes Ifjú-
ságnak egyik Tagja.

IN
FRATREM ANIMO & SANGUINE
SIBI CONJUNCTUM
FRANCISCUM KAZINCZY
DE EADEM.
SECUNDUM DILIGENTIÆ SUÆ
SPECIMEN EDENTEM.

Gratulor TE jam tetigisse metam
Hanc secundam, sic decet esse
mactum

Gloria, pulchris studiisque famam
Quærere summam.

Perge

Perge sic scriptis decorare nomen,
Care mi FRATER, studiis celebrem
Palladem Doctam, & comitare Mufas
Passibus æquis,

Perge sic faustis avibus, & ultra
Disce, Virtute Hunniacumque avita
Nomen adtollas super alta summi
Sidera cœli.

DIONYSIUS KAZINCZY,
DE EADEM, in Ill. Schol. Ref.
S. Patak. Philosophiæ Rationalis
Cultor & Alumnus.

IN HONOREM
FRATRIS SUI
CHARISSIMI
FRANCISCI KAZINCZY
DE EADEM.

Siccine Castalios statuis jam ascen-
dere montes?

Ad studia, & studii das documen-
ta TUI.

Care mihi FRATER, mihi corde &
fanguine juncte!

(Sectaris doctæ qui bona castra
Deæ)

Ampla TIBI laus est Veterum veriffasse
labores,

Atque Didymæi scandere Tempa
Dei.

Sic bene : currenti posthac quoque
cede furori :

Merces, interitus nescia, laurus erit.

LADISLAUS KAZINCZY

DE EADEM, In Ill. Sch.

H. C. add. S. Patak. Sacræ

Poëseos Cultor.

IN ENCOMIUM
Generosæ indolis Heruli
FRANCISCI KAZINCZY
DE EADEM
Duo hæc Disticha apposuit.

Magnanimus partum jam bis Puer
edididit alnum,
Et petit ut doctus perlegat Orbis
opus.

Quid velit, & possit, quo surgat ma-
scula virtus,

Adspice. Vicit opus mens gene-
rosa suum.

STEPHANUS TERHES,
Ill. Collegii S. Patakienfis
Contrascriba. S. Patak 1776.

Hires Görög Ország tudos fiai-
val,

Dicsekedik Róma Bölcs Ciceróival,
Difzes Hollandia olyan magzati-
val,

Kik a' bölts világot őrzik irá-
sival.

Jól vagyon : idővel sokra lehet
menni,

A' természetén - is esik erőt ven-
ni;

De a' ki e' földön meg se kezd
pihenni,

Már-

Már-is a' Köz-Jónak tud hafznára
lenni.

Az a' bölcs Egeknek hafznos ajándéka,
Köz-hafzonra termett szülék mara-
déká,

Méltó az ollyannak hogy minden
szándéka

Véghez mennyen, és ne légyen
haladéka.

KAZINCZY FERENCZet illyennek
mondhatjuk.

Hafznos munkáságát igen csudál-
hatjuk,

A' kinek Ifjú idejét tudhatjuk,

Mindazáltal már két munkáját lát-
hatjuk.

Kevésli Köz-Jóra készült Természeti,
Hogy csak oskolai dolgát követheti:
Hanem a' nyelvekben millyen ké-
születi,

Órúl, hogy e' világ elében teheti.

E' kis munka igen fokkal nagyobb-
kat,

Jó ez, de várhatunk tőle még
jobbakat:

Majd ha napokat érő szótán hofz-
szabbakat,

Óregbült elméje készít hasznosb-
bakat.

Ezért - is méltó vagy URFI tizte-
letre,

Tőlem, 's másoktól-is igaz dicsé-
retre,

Mig a' nap enyészet nem válik
keletre,

Szép neved ne jusson soha enyé-
szetre.

Irta

TORMA MIHÁLY,
A' S. Pataki Reform.
Collegiumnak egy Mél-
tatlan Tagja.

Satus ex Jovē Frater Iphidi
Juga scandit, ut ardua Calpes,
Abylæque cacumina Montis,
Scopulos imitantia celfos;
Jaculo calami vice functo,
In eis notat hoc: NIHIL ULTRA.
Generosus at, ecce, KAZINCZY,
Tener HUNNIACI incola Regni,
Calamo tenus omnia nuper
PATRIÆ loca, flumina, montes,

Per & Oppida currit & Urbes,
Notat, hoc tacitus simul addit:
Reor, est mihi, NON NIHIL
ULTRA.

Aprico dat hic ergo libellus,
Quod erat tacite ante volutum.
Docet insuper: *Inclyta Virtus*
Fugit otia, crescit eundo.

AZ. AZ:
HERCULES fel-hágván a' Calpe
hegyére,

'S a' fugár Abyla magas tetejére
E' szókat ír az hegy szömöldő-
kére:
*Itt értem-el immár mindennek vé-
gére.*

De KAZINCZY URFI hogy MA-
GYAR Hazáját,

A'

A' minap el-járta Duna, Tisza Táját,
'S le-rajzolására *aptálta* pennáját,
SOK VAN HÁTRA! erre nyitotta-
fel száját

Azt mutatja tehát e' könyv fordítása,
Hogy naponként bé bé telik foga-
dása,
De annak egyfzer 's mind világos
lámpása,
Hogy a' dolgozgatás a' Virtus paj-
tása.

Dolgozgasson-is a' Virtus az URFIban,
HAZA hasznát néző igaz Hazafiban,
A' fény kárt ne tégyen hire szár-
nyaiban

ÉLJEN, HA MEG-HAL-IS TSIN-
NOS VIRTUSIBAN.

Has Virtuti Prænobilis Heruli
FRANCISCI KAZINCZY

De Eadem,

Affuit alas

DAVID SZABÓ,
Ill. Scholæ Ref. S. Patak.
Civis.

HONORI & MERITIS
PRÆNOBILIS HERULI
FRANCISCI KAZINCZY
DE EADEM.

Historiam Americani vertentis feliciter,
applaudit.

Quem Natura potens largiter im-
bui

Divinis animæ jussit honoribus,

Nec non quem placido lumine

conspicit,

Nascentem gremio Melpomene tegit,
Hunc

Hunc quæras: quid agat? non dubi-
tat TIBI

Quærenti intrepido dicere pe-
ctore:

Implet deliciis me sapientia,
Felix flamma foveat pectora, suaviter
Urgens, nil verear fortia quælibet
Ferre, ut promeritæ præmia gloriæ
Tollendo, Superiorum infererer choro.

Ô! vere ingenua hæc vita, peren-
nibus

Dignanda est titulis! apprime splen-
didi

Affulsere dies, cui pia Numina
Longe continuis sic frui honoribus
Non parca dederant, quod satis est,
manu.

Heu

Heu felix nimium, terque beatus es
TU! quem Gloria, Laus Stemmaque
Nobile
Urgent, ne celeri fama sepultui
Mandetur, faveant nunc Pia Numina
Cœptis, atque bonis auspiciis beent.
Ut laudes operis fama benignior
Seris exhibeat posteritatibus,
Et nunquam taceant secla, canentia
Immortale decus Nobilis indolis.

A' kit a' Természet olly bölcsen for-
mála,
Hogy le-tett Isteni Lélek légyen
nála,
Kire Melpomene jó szemekkel né-
zett,
'S reá Bölcseséget áldással intézett.
Ezt

Ezt kérdezzed - meg bár : mi lakik
szívében ?

Meg-felel , 's ezt mondja bátran örö-
mében :

Az igaz bölcsesség nékem ékessé-
gem ,

Ebben gyönyörködöm 's ez a' di-
csóságom.

Érzem , hogy olyan láng belől szive-
men sért ,

A' melly buzogtatja bennem a' Ne-
mes vért ;

Kézf vagyok mindenem keresztül - is
menni

'S úgy a' Dicsőségnek részesévé
lenni.

Ez a' nagy nyereség, 's ez a'
dicsó élet!

Ámbár fontolja-meg akármelly itélet.
Illyen a' virtussal meg-telleyesedet
sziv,

Méltó hát, hogy légyen minden
eránta hiv.

Bóldog azért kinek adták az Istenek,
Hogy dicsófságára légyenek min
denek.

TE-is, kinek szived' táplál olly tű-
zeket,

A' mellyek búzditják a' Nemes szí-
veket,

Bóldog vagy, el-érted mert azt az ér-
téket,

A' mellyben a' hir 's név téfzik a'
mértéket.

Ked-

Kedvezzenek tehát ebben az Istenek,
A' jó hir , dicsófség , barátid lé-
gyenek.

Éljen szinte munkád a' végső időkig,
Nemes indúlatid mindég hirdetőkig.
Jó végre mennjen -ki fok illy dicsó
szándék ,

Mellyre nagy kegyelem légyen az
ajándék.

DANIEL DOBAY
DE EADEM , Ill. Scholæ
Ref. S. Patak. Civis.

A' világ új részéhez Ameri-
kához tartozó szigetek
között vala egy, mellynek
lakosai, kipallérozott erkölcsök, és
tudomány nélkül, csupán csak a ter-
mészet igazgatása szerént éltenek.
Nappal az nehéz munka által szer-
zendő élelmek keresése tartoztatá őket
a' tiszta ég alatt: és az okozá, hogy

C

veréj-

veréjtékekkel nedvesitenék - meg azt a földet, melly nékiek adó helyet adta a' magán termett gyümölcsöt. Étfzakára pedig magokat kis kunyhókban vonták-meg: mert még ők a' felhők felé nem emeltek, 's nem építettek kőből hegyeket, olly szándékkal, hogy a' levegő - égben lakhassanak. Nyugodalomban éltek az egybe szedgettetett gyümölcsök közt, és ugyan azon a' földön fekütnének, melly őket az ő termékenységevel táplálta.

Az ő Vallásokban nem esmérték semmi Isteni jelentés csudáját; hanem mi légyen az Isten akaratja csupán csak a' józan okofságból az érzékenységek által tapogatták-ki; és mind azt Isteni és jó dolognak tartották vala, mivel életek veszedelme nélkül engedte őket élni a' természet. Hogy pe-

pedig emberi méltóságokat el-ne vez-
szitsek némelly gondolatokat meg-
tartottanak, mellyeket szüleiktől vet-
tenek és új találmányok által nevel-
tenek.

Ezen gondolatok által a' felől győ-
zetettek-meg, hogy a' világ, melly-
ben ők laknak, nem óvék, hanem
egy legfőbbjéé. Ezen legfőbb jó-
nak jó tételit tapasztolták, és azért
örömeft háládatofak kívántak volna
lenni; de azt fel-nem találhatták.

Ugyan azon nyughatatlanságból
ószve hívták egyfzer az öregeket,
hogy ebben az hafznos tanácskozás-
ban meg-egyezhetnének, hogy tudni-
illik, hol lakozzék az a' főjó, melly
meg-engedi, hogy életeket olly fok
hafzonnal folytathassák. Minden Ele-

mentumot vóltáképpen meg-vi'sgáltak, de mivel azt a' fő jót igen tisztának gondoltak lenni, ellenben pedig, mind a' levegő égben, mind a' tűzben, mind a' vízben, mind pedig a' földben sok tisztátalanságokat találtak: abban egyeztek - meg, hogy a' fő jó ezek közül egyikben se lakozhatik, mert annak fényesnek, és tisztának kell lenni.

Ez a' tanácskozások az öregeknek egész étfzaka tartott; az alatt pedig a' nap folytatni szokott utazását a' világnak leg-meszfzebb határaiban el-kezdette, és vereses sugáraival az eget festegette, mellyel is az ott álom-ba merült Természetnek a' maga felköltét jelentette, éltető vilagofságát minden felé ki terjesztette, és a' világnak új életet adott.

Az

Az öreg Amerikabéliek, mivel el-
fáradtak testekben és elméjekben,
egész éjjel keresvén a' legfőbb jót,
el-hagyták kunyhóikat, mellyben ak-
kor voltak, 's abból ki bútak,
hogy az eget és földet jó reggel meg-
szemléljék; a' nap féle fordúltak, hogy
azt pompájában meg szemlélhessek, és
mennyre nem tsudálkoztak midőn a'
napot épen más formájúnak látták; fo-
ha se volt még olyan formában, fok-
féle c. ifrákkal körül fogatván. Jjobb
oldalán az tündöklő sugarok között
megszemlélték az Amerikabéliek egy
figurát, melly hasonlatos volt az ép-
pen akkor világra jött gyermekhez,
egyik kezében égő fáklya tartatott,
és fellyebb emelkedvén a' nap, a'
gyermek is nevedett, kezébe lévő
fáklyájával együtt; bal kéz felé volt
a' nap, fok-féle jármoktól köröskörül

lévén kerítve, mellyek köz, vas, ezüst, arány, és fa jármok láttatának.

A' gyermek már ifjúvá lett; Ez a' fiú bal szemével szünetlen a' fokféle jármokra néze, mellyek a' nap körül vóltanak, jobb szemével pedig kezében levő fáklyáját szemlélgette. Bal szemében könyv, baj, gond, és nyomorúság látzatott. Jobb szeméből pedig mosolygó öröm, vigasztalás, és éltető reménység tündökle-ki. Ez 8. óra tájban esett, midőn már ifju vólt. 9. órakor legénnyé, 12. órakor pedig férfivá változa; dél után mindig öregebb lett. És a' napnak le-szállásával, öregsége, s' bajos vensége miatt, úgy látzott, mintha maga haldokló fáklyája pedig aluvó félben lett volna.

Az arány jármon láttak az Ameri-
kanusos koronát, és királyi pálczát,
az ezüftön valami ollyast, mint a' toll:
a' több hátra lévökön fokféle szerfzá-
mokat, a' vás jármon pedig fegyver
formákat.

Az Amerikabéliek, kik a' napot olly
állapotban reggeltől fogva estveig néz-
ték, nem tudtak ki-gázolni azon va-
ló tanakodásokból, hogy ugyan mit
jelentene mind ez. A' legöregebb
pedig közzülök egy keveset gondol-
kozván, a' többit ófzve-hivja, 's kö-
vetkezendöképpen szól hozzájok:
„ Nézzétek, édes Barátim, láttátok az
„ égen levő napot, ó a' Világ Annya,
„ és a' melly a' Világot, mint faját
„ gyermekét, táplálja. Az ifju a' nap-
„ pal. Ez előfzör gyermek vólt, az-
„ után fiú, továbbá legény, majd

„ férfi, annakutánna ósz ember, ki - is
 „ a' nap lemenetelével meghólt. Az
 „ ó szülő anyya a' nap, ötet min-
 „ den reggel ujjonnan hozza a' világ-
 „ ra, ó felnő és az anyya szeme
 „ előtt meg-is hal. Az a' fáklya, mel-
 „ lyet kezében tart, az ember élete,
 „ és a' mellyet e' világnak mutat,
 „ hogy az születésével kezdődik, ha-
 „ lálával pedig elaluszik. Jobb sze-
 „ mével mindég mofolyog a' nap, mi-
 „ vel az ó lobogó fáklyáján szemléli
 „ az élet kezdetét. Bál szemével pe-
 „ dig könyvet hullat, és azzal az
 „ emberi életnek fok nyomoruságait
 „ nezegeti, mellyet szülésével hoz
 „ e' világra. Ez a' nap okozza tehát
 „ a' világ életét, örömét, baját,
 „ nyomoruságát, gondját, és halá-
 „ lát.

A' több Amerikánufok helyben hagyják az öreg szavát, melly után mindjárt azt végezik, hogy a' nap a' világ szülő anyja, és azt a' leg főbb jót ő benne kezdték imádni, melly magát az égen minden tisztátalanság nélkül szüntelen ragyogónak, és jól tévőnek mutatja. Ezek annakutána nem esmérhettek más Iltent, hanem csak a' napot.

Egynehány száz esztendőekkel annakutána az Europabéliek réa találta-
nak arra a' szigetre, útat csináltak a'
tengeren, és így történe - meg, hogy
egy Amerikánus gyermekei közzul egy-
gyel az Ásiai partra kivettettetett:
éppen oda, a' hol Mahomed minden-
nek Törvényt szab.

Podocz (e' vala neve az Amerikánusnak) az ő kis fiával Kazimirral széllyel hordoztatik.

Podocz fiával minden reggel kimentt, magános helyett kerestet, a' felkelő nap felé fordúlt, és azt az ő kis Kazimirjával imádtá.

Ószve-gyűltenek egyszer jó reggel a' Törökök szerencsés és hofzszu életeknek oltalmazásáért egy bizonyos helyre, hogy ott buzgo kiáltásokat véghez vihessék, mellyet-is szokások szerint nagy és harfogó szóval bocsátottak az ég felé. El-végezván buzgó ahitatoságokat, a' zöld füvel elborított völgyen egy árnyékot tartó fa alatt láttanak egy férfit, és egy fiút, kik magokat artzal vetették a' földre, és mély alázatosságban izent buzgósággal

sággal a' feljövö napnak áldoztanak. Minden Vallásban meg van az a' tulajdonság, hogy az egész világot kíváná a' maga Törvénye alatt tartani, és ugyan e' vólt a' Törökökben, kik az idegenhez mentenek, a' ki az Isten helyet csak a' napot imádná.

Az Amerikánushoz mennek, kőszönnek néki, kérdik, mit csinál, és ki légyen. Én Amerikából-való vagyok felele Podocz, és el tévedt hajóimmal jöttem hozzátok, egy a' ti nemzetetek között engemet és fiamat örökös szolgájává tett, én néki dolgozom, ő pedig kenyeret ád nékem. De micsoda Istened vagyon néked? Az Amerikánus halván ezt a' kérdést, csudálkozni kezdett, nem hihetvén azt el, hogy olly nemzet vólna, a' melly imádni nem akarná a' napot; Én a' napot imádom,

dom, felele nekiek, e' világ annyát,
és nem kételkedem, hogy ti-is azt cse-
lekefzitek. Nem; mondának a' Törö-
kók, semmiképpen nem. Itt más Isten
van, a' ki a' napon-is uralkodik, s'
azt imádjuk mi. De fzemléljétek-meg
a' napot, monda nekiek az Ameriká-
nus; 's láfsátok-meg, millyen ragyo-
gáfsál terjeszti - ki minden teremtet
dólgokra a' maga fiait, a' fényes fugá-
rokat.

A' nagy kőfziklák a' hegyeken, a'
mellyek az ő magas homlokokat a' fel-
hókig emelik, magokat pillogó, mind
azonáltal csendes felségben, mutatják:
a' mezők vidámságban vagynak: a'
napnak éltető fugárai azoknak virágai
közé fíkamlanak, kiket gyengén cso-
kolnak, és az reggeli harmatot, mellyek
a' ró'sa fa levelén, mint a' gyöngyök
fény-

fénylenek , annak gyökerére le - gördi-
tik , hogy a' föld plántájának mindig
ujabb eledelt adjanak. Nézzétek a' hi-
ves , és csendes szellőket , millyetén
gyenge ölekezésekkel köszönnek az
erdőnek , és a' virágoknak. Az éneklő
pacsirták a' nap felé repdesnek a'
levegő - égben , s' annak nagyságos el-
jövetelén örömeiket mutatják. Nézzé-
tek , hogy bögnek a' csordák ; a' mezf-
sze lévő hegyek vízfza - szóznak , és
zengnek az ó kiáltások miatt: Micsoda
lármát vísznek véghez a' meg frifsült
zöld füven , mellyel éhségeket csilapít-
ják. A' pásztorok köröskörül éneklük
nótájokat. Az egész Természet meg
frifsült. Ugyan valjátok - meg , hogy
ezeket nem a' jó napnak éltető fu-
gárai okozák - é? hogy élne ezzel az
örömmel , és megfrifsüléssel a' világ ,
ha a' nap nem közelgetne mi hozzánk.

Ezen

Ezen szók után ismét a' földre borúla Podocz, és imádá a' napot.

A' Törökök, kik ötet ezen buzgoságában nem akadályoztatták meg, csudálkozással néztenek reá. Végtére pedig így szollának hozzá: Jőzse mi velünk, mi tégedet ujjabb és jobb világosságra vezetünk. Podocz nem állhatott ellent a' Törököknek, mert látta, hogy lehetetlen volna neki, akkori állapotjában ellent állani; velek elment, és úgy vélekedett, hogy ő rajta minden Töröknek szabad hatalma volna. A' Törökök véle Konstantzina-poly felé vették útjokat, nem lévén az a' város tőlök meszsze: 's ekképpen kellett egy Amerikánusnak Europa felé jöni, hogy ott új erkölcsöt, 's új Vallást tanuljon. Szerencsés érkezések után legelsőben is szemébe

ött-

ötlött az Amerikánusnak a' Török Császár palotája (*) meg kérdezé úti társaitól, micsoda nagy epület legyen az, melly a' levegő égben olly magasra és szélesre építettett. Az egy palota, felelének néki a' Törökök, a' mellyben a' Császár feleségei vannak. Hát egynehány felesége van? Egynehány száz van. Ezen a' feleleten igen nagyon kezdett csudálkozni, mert ott, a' hol ő született, a' nap egy férfinak csak egy feleséget engedett. Podocz fokot gondolkozott ezen, és olly itéletet tett a' Török afziszonyokról, mint a' halakról, a' kik a' magok nemek terjesztésében a' Természet Törvényét minden továbbavaló gondolkozások nélkül követik. Ellenben a' fér-

(*) Az az Palota Szerajlénak nevezetik.

férfiak fellyől ellenkezőképpen ítelt. De midőn tudtára adódott, hogy a' Természet ezen dologban Konstantzinápollyban a' férfiak, és afzonyok közt semmi külöbséget nem téfzen, még mélyebb gondolkozásban merült, és okát nem tudta találni, miért fénylik olyan férfinak a' jól tévő nap, a' ki csupán csak az ő barmot illető kívánságának áldozatjául olly fok és Nemes teremtéfeket a' leg szomorúbb fogságban tart. Végtére így szóllot' a' Törökökhöz: Ti igen kevésre becsulitek feleségeiteket, mi ellenben nagyra becsuljuk, mivel kedvünk töltését ő nálok keresük.

Podocz ujjobban így szólla: Hát bétólthetitek - e' ti nékiek azt a' kedvet, mellyet ti ő tőlök kívántok. Igen-is, felelnek a' Törökök. Hát egy
Török

Török Császár két száz Afzfzonyoknak kedvét töltheti - e? Kérde Podocz. O édes Törökeim! ti nem vagytok okofok, mivel azokat, a' kikben kedveteket állitjatok, fogságban tartjátok.

Az emberi természet mindég nagy vágyodással van arra, a' mit elérni kíván. Mert mind az, a' melly uralkodó hatalom által bekóban vettetett, és továbbá semmi szabadságot nem ízerethet, se nem érhet, hanem mindent szomorú kényszerit és által cselekszük, virtufsál ékes elméket nem gyönyörködtethet. Az, a' ki mindent csak a' maga hatalma által vífzen véghez, csupán csak azon hatalom által imádtatik: fene kívánságai bálványai léfznek az ó hatalmának: és higyétek-el, hogy a' Fő Császártok abban a' palotában, a' melly nyájaskodáfokat vífzen, nem az

37735

ó fzerelmeseinek gyenge indulatjának, sem nem a' természetnek, hanem a' maga gyűlölséges hatalmának tulajdonithatja. A' szomorú kényszerítés által lehetetlen tápláltatni egy valóságos nemes leleknek. Ofzoljatok - el Vá-
 lástokkal és törvényekkel, nincsen bennetek egy csep nemes indulat. De azon kívül elhízzitek e' azt, hogy az Afzszonyok vélek való tárfalkodás által nekünk nem szabhatnak jó törvényeket? Abban, a' ki az Afzszonyok igaz oskolájokról semmit sem tud, és semmit sem tapasztalt, hibás gondolatok és fene, nyers erkölcsök vannak ; ha pedig természetire nézve szelid, tehát ugy belső tulajdonságai nem egyebek, hanem szolgái félelem, oskolai tréfaság, és paraszt együgyűség. Az engedelmeiség, magánosan értetvén, nyers, goromba, vad, ha az

a' természet gyengeségétől az afzszonyok által soha el-nem foglaltatik. Láfsátok, illyetének a' Remete emberi érzékenységek, a' hol az afzszonyokkal - való tárfalkodás a' fene erkölcsököt az emberi gyenge érzékenységek által ki nem pallérozhatja. A' ti feleségeitek a' ti rabjaitok, de azért a' nyájas, erkölcsök, az igaz gyönyörűség, ízelidség, emberi könyörületesség, a' hódító Virtufok, ti nálatok rabságban lévő feleségeitekkel együtt nyomorognak. Azért fogadni-is mernék, hogy ti Törökök erkölcsötökre nézve fenék, durvák gorombák, és kegyetlenek vagytok.

A' Törökök halván ezt a' befzedet, olly vélekedésben vóltak, hogy Podocz az esfét elvesztette, és megörjült vólna, minekokáért néki semmit

se feleltek, hanem hallgattak, míg nem házakhoz érének. Egy közzülök házat birt Konstantzinápolyban, mellyben mindnyájan megfzallottanak, és Podocznak azonnal mutogatni kezdték, hogy ő hamis és tévelygő Vallásban légyen. Podocz okokat kívánt, hogy az igazságnak világofságára juthasson.

A' Mahumedanusoknak hitek ágazátjok az, hogy semmit se olvassanak, se ne tanuljanak. A' bálványozó és babonás Vallás többnyire csupán csak a' tudatlanok közt maradhat-meg. Annakokáért, hogy a' tovább-is megmaradhasson, mindég azzal az vigyázással és ravaszsággal élnek, hogy ő az ostobaságban - való megmaradásra némelly tudatlanoknak megtiltja a' Tudományok tanulását. Tudván azt, hogy a' tiszta Vallással, az erkölcsök

Tu-

sem értett. Midőn a' Törökök említették a' nagy Mahomédek nevét, és a' Podocz lelkéből semmi megindulás nem tetstett-ki, tehát mintegy makacsot megvetették, a' ki csupán csak nyers nyakasságból minden okos fundamentomnak és igazságnak ellentállana.

A' Törökök azért el-fáradván, a' hit dolgában Podoczczal tett hartzban, a' győzhetetlen Muftiért (*) küldöttek. A' Mufti jön, midőn pedig jön, Podocz felől tudósítást vett. Podocz csendes elmével látja a' Muftit bėjöni, kitől a' Mufti értelmes tekintettel, és szóval kerdi, ha ó-e'
az

(*) A' Törökök fő papjokat *Muftinak* szokták nevezni.

az az Amerikánus, a' ki előtt a' Mahuméd tudománya még esméretlen?

P o d o c z.

Igen is Uram, én vagyok, de nem tudom, kivel vagyon szerecsém beszélni.

M u f t i.

Én a' Mufti vagyok, a' Nagy Mahuméd tanítványa, az ó Tudományának fülbe súgója, a' Nagy Mahomédé, az Isten hatalma s' Prófétájé.

P o d o c z.

Hol van most az a' Nagy Próféta, hogy én őtet láthassam.

M u f t i.

Te őtet nem láthatod, de az ó koporsója előtt magadat a' porba vetheted.

P o d o c z.

Hát az a' Nagy Próféta a' koporsóban
fekszik?

M u f t i.

Az ő teste igen - is ; de lelke a' Para-
dicsomban vagyon.

P o d o c z.

Minek-utánna meg hólt, nem jött-e'
el ti hozzátok, és óltától fogvást
mindég a' koporsóban fekszik-é?

M u f t i.

Az óltától fogvást nem jött, mivel ér-
demetlenek vóltunk arra, de az ő
Tudománya itt ván, mellyel minket
a' Paradicsomba vezérel.

P o d o c z.

Ha ő meg - halván, hozzátok vizsgálva
nem jött, ne gondoljatok véle fokát,
nem

nem vólt ó az Isten követje, mert a' napnak fiai meg nem hálnak, hanem örökké élnek. Hagyjátok-el a' Mahomédet, akár ki lett légyen, mert már ó tinéktek nem hafznál.

Ezen szókra egészen kifakadt a' Muf-ti, és nagy dörögve így szólla: Hát Mahomédet hazugnak tartod-é? 's meg paráncsolá, hogy mindjáraft ezen Mahomed káromlóját fognák meg.

Látván a' kis Kazimir, hogy ó, és az ó Attja, a' Törökóktól körül vétetnek, nagyon meg-szomorodék és így szólla: Atyám, ezek talám a' Mahoméd koporsójához akarnak vinni, oh ne mennjünk oda, nincsen ott világosság, nincsen ott a' nap fúgára, nem melegít az bennünket, mint a' nap, az igen szomorú hely.

Podocz belsőképven megilletődött, de semmit sem szóllott, hanem fiának meg paráncsólá, hogy halgasson. A' kis Kazimir igen szép és modos-
vala.

Podocz fiával együtt egy fetét tömlöczbe vettetnek, de elébb meg kérdezi a' Muftitól, ha a' Mahoméda akaratjával esne-e meg az ó tömlöczre - való hányatatások. A' nagy Mahoméda Szentsége (monda a' Mufti) paráncsólja az ó szolgája alázas lelkének, hogy az ó Tudományának káromlóját büntesse meg. Oh rosz Mahoméda, monda a' Kis Kazimir, mi ótet nem láttuk, mi ó felölle semmit se hallottunk, ó még - is büntet minket. Azért Podocz a' kis Kazimirral egy fetét magános tömlöczbe toszittattak, holott szomoruan, és földre függesztett szemmel ültenek.

Körül

Körül vétetvén Kazimir a' fetétségtől szomorúságában, és félelmében könyveket kezdé hullatni. Oh melly nehéz nékem itt lenni, mondá az Attyának, itt ezen fetét ejtzakán fogminket a' Mahomed firja el-nyelni. Nem jönnek ide a' nap fiai, nem vigasztálnak azok itt minket. Az a' haragos Mufti vallyon miért rekesztetett ide bennünket, mit kíván mi tőlünk, cselekedjük - meg azt, hogy ezen szomorú ejtzakából a' nap vig fiai közzé mehessünk.

P o d o c z.

O édes Kazimirom! a' Mufti azt kívánja, hogy mi a' napot ne szerezsük, és ne dicsérjük, hanem' ő helyette, mindent Mahomednek köszönnjünk.

K a z i m i r.

De többet ad é nekünk Mahomed,
mint a' nap, ha ötet fogjuk sze-
retni?

P o d o c z.

Ó nekünk semmit sem adhat, mert ó
a' koporsóban fekszik.

K a z i m i r.

Minek szereti hát ötet a' Mufti, ha né-
ki semmi jót nem adhat.

P o d o c z.

Azért mert azt hiszi, fiam, hogy ó
érette talám azt Mahomed véghez
viszi, a' mit nekünk a' jól tévő nap
maga tetfzéséből kérésünk nélkül is
ád.

K a z i m i r.

A' Mufti nem szereti a' napot, holott
minden a' nap ad néki?

Po-

P o d o c z.

Igen -is, fiam, a' nap annyi jót ad
néki, mint nekünk.

K a z i m i r.

A' nap igen jó, ó még azzal -is közli
jó -téteményét, a' ki őtet nem sze-
reti: de az a' haragos Mahomed
még azt is meg -bünteti, a' ki ő el-
lene nem vét. A' napnak meg kel-
lene azt a' Muftit büntetni, mivel
az üldözi a' nap fiait.

P o d o c z.

Nem lehet a' napot meg -haragítani,
édes fiam, ó mindég a' mi most,
akármit cfináljunk mi, és a' Mufti,
akár köszönjük, akár nem, a' nap
még -is mindég eljő és ismét el-
megyen.

Ka-

K a z i m i r.

Hát vigasztal minket, ha roszszak vagyunk is?

P o d o c z.

Igen - is, fiam, ha roszszak vagyunk is.

K a z i m i r.

Oh millyetén jó hát a' nap, nem lehet ó reá meg haragudni, mert ó mindég jó, mindég szeretni kell őtet.

P o d o c z.

Úgy, de a' Mufti azt kívánja, hogy ne szerezsük.

K a z i m i r.

Hogy csinálnánk azt, Attyám, ha a' nap jó.

P o d o c z.

A' Mufti azt mondja, hogy Mahomed még jobb.

Ka-

K a z i m i r.

Az a' rofz Mahomed? a' ki azt paran-
csolta a' Muftinak, hogy minket eb-
be a' fetétségbe rekefzfzen, nem jó
ő, én bizony nem fzeretem.

Midőn Podocz így befzélne a'
fiaval, egyfzerre meg nyillik a' tömlőcz
ajtaja, egy alsó Mufti hozzájuk mé-
gyen egy rabbal, (*) Kérdi: mit vé-
geztek-el, és valljon a' Mahomé d tu-
dományának világofságát lelkekben ér-
zik - é?

K a z i m i r.

Hogy ne? hiszen itt fe Mahomed, fe
tudomány, fe világofság, hanem
csak fetét etfzaka ván, hát a' Maho-
mé d világát fetétben lehet látni, ő
vétettett-el bennünket a' nap fiai
köz-

(*) Sklav. Sflav.

közzül és ő vétetett ebbe a' fetétségbe, hát szerezsem én őtet, ha ő engem bánt, és semmi jót nem adhat.

M u f t i.

Kis fiú! mondjad, hogy Te a' Nagy Mahomédet szereted, és mindjárt ki viszen a' nap világra.

K a z i m i r.

Igen - is fogom szeretni őtet, és megköszönöm néki, ha a' nap fiai közzé viszen.

A' Mufti meg - illetődvén az emberi természet gyengesége által fene erkölcsében; meg parancsolá az magával hozott rabnak, hogy őket vigye ki a' tömlöczből. Meg - látván a' kis Kazimir a' napot, örömébe ugrándozni kezdé, meg szemlelgette a' jatszodozó
fugá-

fugárokat, s' így szólla el-ragadtatván örömében: Egészséggel légyetek ti kelemetes fiai a' napnak; és meg-ölelni kezdé azt a' világosságot, a' melly körülötte lebege. A' Mufti látta, hogy a' kis Kazimir Mahomedről egészen elfelejtkezett, Podocz maga-is örülvén lelkében, fiát öleibe vévén, szivesen csokolta. Miért csokol Atyám Uram engem, monda Kazimir, miért szeret engem most jobban mint mászor. Te szabadítottál-meg engemet, édes fiam, a' fetétségből, és te vezettél-ki engem, a' nap fiaihoz, köszönöm ezen jó tétemenyedet. Kazimir meg illetőd-vén, akadozó fohajtásokkal így szoll: Oh édes Atyám! most életemnek felét oda adnám örömeft Mahomedért, mivel ő vólt az oka, hogy Kend engemet szeret.

Az alatt a' nagy Mufti házához érnek ; midőn Podocz oda érkezik , véletlen egy sereg Amerikabéliekre , még pedig az ő hazafiaira talál , kik már Török ruhában voltak ; őszve ölelkeznek , és tellyes örömekben egymást csokolgatják. A' Török ruhában lévő Amerikánusok már a' Mahomed Tudományát bé vették. Már ott jelen voltak egynehány tanácsot tartó Muftik , kik a' Mahomed részére füzändékoztak vonni Podoczot : A' nagy Mufti-is jelen volt , és az ő alatta-valóknak előtte kellett folytatni a' dolgot. Előbb a' kis Kasimir magánosan hivatatik a' Tanács eleibe : az Attya pedig látván ezt , refzketett. Nem hitte azt el , hogy ő tévelygő vallásbavólna , és az okozá , hogy inkább akarta vólna , mindenét el-veszteni ;

mint

mint sem az ő kedves Kazimirját Török vallásban látni.

Uralkodó és kegyetlen az a' helytelen gondolat, mellyet az ember Anyja tejével szop-bé, semmi sem változtathatja, semmi sem oszlatathatja azt el, hanem csak a' léleknek az igazságra-való tanittatása; és ha az erővel kényszerítették, tehát elképzelt boldogságaért, az igaz Isten ellen és az emberség ellen-is merész felkelni. Tapasztalták ezt a' Mustik a' több Amerikabéliekben. Meg mondtuk felyebb már, hogy a' kis Kasimir a' Tanács eleibe hivatott, kiknek nagy ártatlanúl eleikben állott. Egy a' Mustik között hozzá így szólla:

M u f t i.

Te meg-igérted, hogy a' nagy Mahomédet fogod szeretni, ha a' nap

fiái közzé viszen? meg tartod-e
fogadafodat?

K a z i m i r.

Nem kellett volna néki, engem a'
fetétségbe vetni; de mivel igazság-
talan haragja után könyörületes volt,
és engem a' fetétségből ki eresztett,
azért a' cselekedetért szeretem.

M u f t i.

Te azért a' napot ennekutánna nem
fogod szeretni, hanem ő helyette
Mahomédet.

K a z i m i r.

Semmiképpen nem. Hiszen én csak
azért szeretem Mahomédet, hogy ő
engemet a' nap világra bocsátott.

A' Mufti látta ezen felelettel, hogy
Kazimir csupán csak a' napot szereti;
azért

azért - is meg szűnt Mahomédről többet
szóllani , hanem , az Alkorán szerént,
az Istent a' világ Teremtőjét kezdé
magyarázni.

M u f t i.

Ha te a' napot szereted , tehát azt - is
kell szeretned , a' ki a' napot terem-
tette.

K a z i m i r.

Hát mellyik ember az ?

M u f t i.

Az Isten , a' világ Attya.

K a z i m i r.

Hol van az Isten ?

M u f t i.

Az Égben.

K a z i m i r.

Hát hogy lehet őtet látni ?

M u f t i.

Láthatod őtet minden teremtetett dol-
gokban.

E s

Ka-

K a z i m i r. Mutaffa-meg hát a' szakálában,

A' Mufti ezen a' gyermeki feleleten el-mofolyoda.

M u f t i.

Nincsen itt személyében, hanem csak hatalmátságában vagyon jelen annyira, a' mennyiben mindent teremtet, és minden csak az ő ereje által álhat-meg.

K a z i m i r.

Hát magán kívül-is lehet ő?

M u f t i.

Nem lehet : de kétféleképpen van jelen : hatalma fzerént, és személyében.

K a z i m i r.

Igen : talám úgy mint a' nap, a' melly személyében az égen van, az ő sugárai pedig itt kőrös kőrül vagynak.

Oh

Oh mi azt esmérjük mindnyájan
Anyánknak.

Ekkor látván a' Mufti, hogy a'
gyermekkel semmire se mehet, ki
viteti a' Tanács elöl, az Atyát pedig
bé-hivatta. Podocz a' Mufti elébe me-
gyen, és az ő nagy hatalmas beszédét
csendefen halgatja.

M u f t i.

Micsoda okod van néked arra, hogy
a' nagy Mahomédet nem esmered
az Isten igaz Prófétájának.

P o d o c z.

Azért, mert annak semmi igaz bókát
nem tapasztolom.

M u f t i.

Hát nem bizonyság az, ha néked az
egész Konstantzinápoly, és az ő
hatalmas országa azt mondják.

P o d o c z .

Hát Konstantzinápoly, és Török Ország az egész világ, vagy, az Emberek mindenütt úgy vélekednek Mahomed felől, mint Konstantzinápolyban? Én a' világon meg-öregedtem, még se tudtam felőletek semmit-is; az én hazámiai épen annyit tudtak mint én. Ezzel csak azt akarom mondani, hogy az igazság nem a' szóknak fokaságából, hanem az ő tulajdon fundamentomiból esmértek-meg.

M u f t i .

Mind hamis az máfutt a' világon, a' hol Mahomedet nem esmérék Isten igaz Prófétájának.

P o d o c z .

Bizonyicsa hát ezt meg Mahomed helyet, mert ő meg holt, és a' koporsóból

sóból nem fogja Tudományát óltalmazhatni.

M u f t i.

Nem hallottatok, vagy nem olvastatok valamit az ő csuda teteleiről?

P o d o c z.

Mik a' csuda tételek.

M u f t i.

Olly dolgok, mellyek Isteni hatalom által a természet felett vitetnek véghez.

P o d o c z.

Mutasson hát valami természet felett való dolgot.

M u f t i.

Éltél volna a' Mahomed idejében, akkor szemeiddel láthattad volna a' csudákat,

P o d o c z.

Szerencsétlenségem hát, hogy az ő idejében nem éltem.

E 5 Mufti.

M u f t i.

Ne nevezd magadat azért szerencsét-
 lennek, mi általunk mindent meg-
 tanulhatsz, és mind azt láthatod, a'
 mit ő cselekedett.

P o d o c z.

Ezen dologban töletek semmit se ta-
 núlok. Mahomed ember volt, meg-
 holt, az óltától fogvást nem jött a'
 világra visszfa, ha ő az Isten követje
 volt, hogy engedte azt meg a' ti
 hatalmas Istentek, hogy az ő kő-
 vetje, elvégezett követsége után,
 visszfa nem ment az égben, hanem
 örökké itt maradjon a' koporsóban.
 Ha ismét ahoz visszfa nem ment,
 a' kitől mondotta magát el küldet-
 tettnek, tehát nem volt ő az Isten
 követje, hanem csak hamis Próféta,
 a' ki titeket el-csábitott.

Mufti.

M u f t i.

Hát te a' nagy Mahomédet hitetőnek tartod.

P o d o c z.

A' dolog környül-állásából tannak et-
szik.

Ezen felelet után az egész Tanács mint egy meg-dühödött Podoczot ki vinni parancsoták, és az ő büntetése felől tanácskoztak, hogy kellene azt leg keményebben rajta véghez vinni.

Midőn Podocz ki-ment volna, az ő fiát a' több Amerikábéliek közt találja, kik vele játszodtanak, és elnéjén, modofságán és szép termetén csudálkoznak. Podocz kérdeze Kazimirt, ki néki kezét tsokolá, és őtet nagy örömmel látta vala, ha nem mondotta e'? hogy a' napot nem ismereti. Nem mondtam, edes Atyám, felele Kazi-
mir,

mir , én azt nem mondtam , hogy nem fzeretném a' napot , sőt ellenben azt mondtam , hogy fzeretem. A' Podocz fzive meg tellyefedett örömmel , halván ezt a' feleletet ; De az az öröm majd fírára változa : mert a' Mustik azt végezték , hogy Podocz az ő fiára harminczat csapjon ; mivel mind a' ketten káromlották a' nagy Prófétát.

Egy büntetés se esik olly nehezen , mint az , a' mellynek végben vitele a' természet ellen parancsoltatik.

A' kis Kazimir meg kötöztetik , a' földre vettetik , az Atyának pedig a' Török korbács kezébe adatatik , hogy azzal korbácsolná - meg a' fiát. De Podocz azt meg nem cselekedte , ké-
szebb

szébb lévén meg-halni, mint ezt azir-
tóztató kötelefséget véghez vinni.

Akkor a' Török rabok a' Mufti pa-
rancsolatjából Podoczot csapdosni kezd-
ték, minden könyörületeség nélkül,
az ó fia pedig írva kéré a' földről,
hogy csak verje-meg.

Egy Török rab a' síro Kazimirt
poson vágja, és ábrázatját meg-sebe-
sítette; Podocz meg nem tartóztat-
hatta magát, hanem azt a' rabot, azon-
nal földhöz vágta.

Az Amerikábéliek, kik a' Mahomed
tudományára már régen állottanak, ezen
a' szomorú történeten nagyon meg-
szomorodtanak. A' természet szava
segítségre hívá őket. Mahomed ellen
támadtak, és azon helyen ismét az
Ame-

Amerikai hitre térnek. A' mennyi Muftit és rabokat csak meg kaphattak, azokat meg ólték, 's Podoczot, és fiát meg szabadítván, el szöktének.

Ezen esetből ki - tetzik, mennyire áthat boszszút a' meg sértetett természet, ha valaki annak jufsát meg - sérti.

Podocz annakutána Török Országban egy helyről más helyre szaladgált. Abban az időben pedig egy Római hiten lévő Szerzetes a' Keresztyény rabok meg váltások végett Török Országban mulatott. Ez hofszú fejér ruhát, melyén pedig posztóból varrott keresztet hordott. (*) Podocz történetből ezzel ószve - akad, 's meg érti,

(*) Ez a' Szerzetes a' Trinitariusok között - való volt mivel ezeknek tisztek a' Keresztyén raboknak ki váltása.

37735

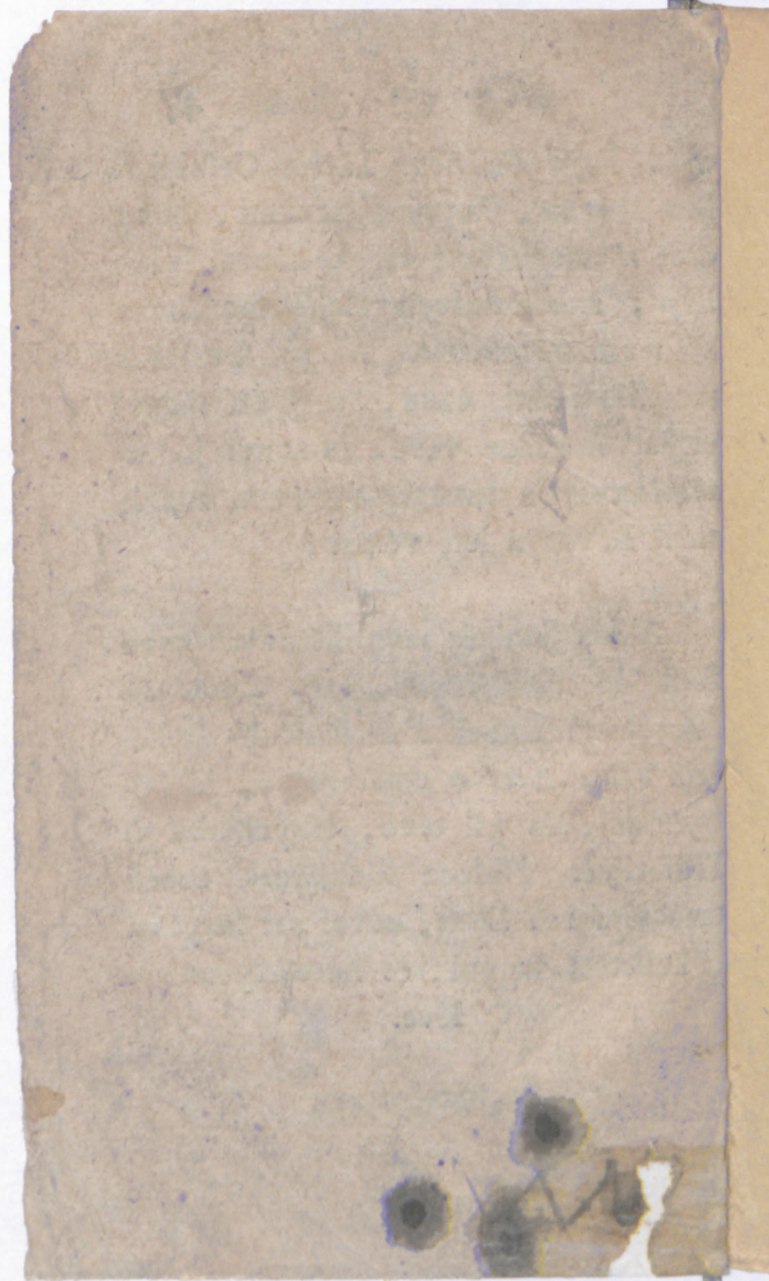

erti, hogy ez nem Török Országfi lett legyen, 's mindjárt kéri, hogy ötöt a' megváltott rabok közzé számolja; megbeszélvén elébb firánkozva a' maga történeteit. A' jó szerzetes meg illetődött ezen, 's gyermekével együtt magához vévé, és annyi jó teteményét 's baratságát mutatta hozzá, mint ha Attya lett volna.

A' kis Kazimir meg illetödvén ezen férfi jó teteményén, így szólla az Attyához: Ennek a' férfinak jó Prófétája van, mert ő emberséges, jó könyörülő, és jól tévő, légyünk az ő Prófétájáé. Podocz Kizimirnak ebbéli tanácsára reá állott, mivel azt helyben kellett hagyni, és Keresztyénné léve.

ERSŐD
ISKOLAI
MŰZÉUM

REVÍZIÓ

2008 FEBR 06.

UPM
2412
005F5
DS

M 2

